

ІНСТИТУТ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ

КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ

ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни
для підготовки фахівців ступеня вищої освіти бакалавр**

за напрямом підготовки (6.030102) Психологія

галузі знань (0301) Соціально-політичні науки

**Київ
2017 рік**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Бойко-Бузиль Юлія Юріївна, професор кафедри практичної психології,
кандидат психологічних наук, доцент

Обговорено та схвалено вченою радою Інституту кримінально-виконавчої
служби

____. ____ .2017 року, протокол № ____

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Методики викладання психології» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система теоретико-методологічних знань наукового процесу планування, організації і проведення навчальних занять з психології у вищій школі.

Міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: загальна психологія, соціальна психологія, вікова психологія, педагогічна психологія.

Забезпечувані дисципліни: методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології, психологія управління.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теоретичні засади викладання психології;
2. Методологічні засади викладання психології.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання психології» є засвоєння здобувачами теорії і методології викладання психології у вищій школі та формування стійкого інтересу до психологічних знань, їх адекватного застосовування у викладанні психологічних дисциплін.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання психології» є:

- оволодіти психолого-педагогічним та методологічним змістом, необхідним для викладання психології у вищій школі;
- навчитися розробляти методичні, дидактичні та інших психолого-педагогічні матеріали, необхідних для викладання психології;
- освоїти різні форм навчальних занять і методику їх проведення;
- активізувати творче самовираження здобувачів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- сучасний стан та зміст психологічної освіти у вищій школі;
- характеристику процесу навчання;
- принципи організації різних видів навчальних занять з психології;
- методи організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів;
- форми організації навчально-виховного процесу у вищій школі;
- критерії і норми оцінки психологічних знань;

вміти:

- проводити різні форми навчальних занять;
- використовувати методи викладання психології у вищій школі;
- розробляти методичні матеріали вивчення навчальної дисципліни;
- використовувати і методи навчання та викладання психології;
- здійснювати різні види перевірки знань при навчанні психології;
- ефективно організовувати педагогічне спілкування.

На вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання психології» заплановано 90 годин 2,5 кредити ECTS.

2. Структура навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади викладання психології

Тема 1. Методика викладання психології як наука та дисципліна

Роль і місце психології на сучасному етапі розвитку системи навчання й виховання. Основні тенденції сучасної психологічної освіти у світі. Предмет, об'єкт та завдання методики викладання психології як науки та дисципліни. Місце та роль психологічних дисциплін в системі багаторівневої підготовки фахівців. Історія викладання психології у вищій школі. Викладання психологічних знань у рамках інших дисциплін. Основні проблеми методики викладання психології.

Тема 2. Нормативне забезпечення викладання психології

Закон України «Про вищу освіту». Розпорядження та накази Міністерства освіти і науки України. Сутність та структура навчальних планів. Навчальна програма як нормативний документ, що розкриває зміст знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни. Способи побудови навчальних програм. Структура робочої навчальної програми. Поняття про розклад навчальних занять.

Тема 3. Дидактика та таксономія викладання психології

Поняття про учіння і навчання. Проблеми навчання та формування навчальної діяльності (потреби, мотиви, цілі, навчальні дії, самоконтроль, самооцінка). Умови формування навчальної діяльності. Загальні закономірності та принципи викладання психології. Функції педагога та здобувачів в процесі навчання. Поняття про таксономію. Ефективність різних методів засвоєння інформації. Моделі навчання. Модель емпіричного навчання Девіда Колба. Таксономія Д.А. Толінгерової. Таксономія Блюма. Категорії розумових умінь Роберта Марзано. Умови мислення вищого рівня по Коста і Каліку.

Розділ 2. Методологічні засади викладання психології

Тема 1. Методи та прийоми навчання психології

Методи навчання як способи передачі здобувачам знань та умінь. Прийоми, дії, організаційні форми методів. Класифікація традиційних методів навчання та методів активного навчання. Класифікація форм розумної діяльності по Х. Дрейфусу. Методи програмного, проблемного та інтерактивного навчання. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, робота з книгою) їх провідна роль серед методів викладання психології. Усні та письмові, монологічні та діалогічні словесні методи. Наочні методи навчання. Вимоги до процесу демонстрування наочності. Ігрові методи навчання. Дискусія як метод інтерактивного навчання Кейс-метод – метод колективного аналізу ситуації Метод круглого столу. Поняття про метод мозкового штурму. Тренінг як форма комплексного використання інтерактивних методів та прийомів навчання. Модерація як інноваційна форма навчання.

Тема 2. Види навчальних занять та методика їх проведення

Лекції по психології: характерні особливості, вимоги до проведення. Особливості проведення семінарських занять. Практичні заняття по психології. Поняття про самостійну роботу студента. Методика роботи з навчальною та науковою літературою. Методика підготовки до виступу. Методика конспектування літературних джерел. Реферування та його етапи.

Тема 3. Контроль та оцінювання знань з психології

Поняття контролю засвоєння психологічних знань та його функції. Підходи до оцінки успішності навчально-пізнавальної діяльності: результативно-підсумковий та функціонально-процесуальний. Критеріальний та нормативний підходи до оцінювання знань. Принципи перевірки та оцінювання знань з психології. Види та форми контролю знань з психології (колоквиум, залік, екзамен, контрольна робота). Кваліфікаційні роботи: реферати, курсові, дипломні. Поняття самоконтролю. Типологія помилок: величезна, одинична, припустима, неприпустима, необхідна, випадкова й розумна помилки.

Тема 4. Психологічні аспекти методики викладання психології

Психологічні особливості процесу навчання у вищій школі. Підтримка інтересу до навчального матеріалу. Методичні прийоми підтримки інтересу. Функції та ролі викладача психології. Знання, вміння, здібності та особистісні якості викладача психології. Здатності, що визначають успішність викладання. Індивідуальний стиль діяльності викладача. Стили педагогічної діяльності викладача. Авторитет викладача. Проблеми в педагогічній діяльності викладача психології. Труднощі молодих викладачів психології.